

POSILAĆ (276) *vb impf*

posilać (274), **posielać** (2); posielać *Calep*; posilać : posielać *SkarŻyw* (12:1).

o oraz a jasne; posielać z *tekstów nie oznaczających é lub oznaczających niekonsekwentnie*.

inf posilać (26). ◇ *praes 1 sg* posilám (4). ◇ *3 sg* posilá (169). ◇ *2 pl* posilácie (1). ◇ *3 pl* posilają (22). ◇ *praet 3 sg m* posilál (7). *f* posilała (2). ◇ *3 pl m pers* posilali (2). ◇ *fut 3 sg m* będzie posilál (1). ◇ *imp 2 sg* posiláj (13). ◇ *3 sg* niech posilá (2). ◇ *2 pl* posilájcie (2). ◇ *con 2 sg m* byś posilál (1). ◇ *3 sg m* by posilál (5). *f* by posilała (1). ◇ *1 pl m pers* bychmy posilali (1). ◇ *3 pl m pers* by posilali (1). ◇ *part praes act* posilając (16).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI i XVIII w.

1. Wzmacniać, dodawać sił, pokrzepiać; *corroborare Vulg, Mącz, Cn; roborare Vulg, PolAnt, Cn; confortare HistAl, Vulg; focillare Mącz, Cn; confirmare Modrz, Cn, refocillare Calep, Cn; focillari Mącz; augere, firmare, recreare, recuperare, redintegrare, reficere, refovere, reparare, revocare, suffulcire, suffundere Cn [w tym: kogo (23), co (236)] (271) : Corroboro, Pośilam/ po mocniam. Mącz 357b, 132b; Calep 904b.*

a. O siłach fizycznych, zdrowiu (201) :

posilać czego (1): *Leop Is 35/3 cf W przen.*

W połączeniach szeregowych (2): *RejAp 188; Chorych (owiec) nie pośilacie/ á niemocney nie leczycie/ zaś złamaney nie wiążecie/ zápłofzoney nie záganiaćie/ á zginioney nieszukaćie/ y (owfzem) mocno nád nimi pánuiećie y frodze. BudBib Ez 34/4.*

W przeciwstawieniu: »mdlić ... posilać« (1): *ModrzBaz 45 cf »posilać moc«.*

W porównaniach (2): A což o tych [rajskich] rzekach álbo o tych drzewiech mamy rozumieć? Oto nic inżzego/ iedno iáko wody/ zdroie/ á rzeki ochładzaią rozwefelaią y pośilaią ludzi ná świecie/ thákże też mamy rozumieć iż iuż w támtcy oliádłosci świętey iuż nie máłż thák nic wdzięcznego/ nie máłż nic miłego/ czoby nam nie płynęło od tego tám iáko słyzymy Máyeřtathu Páńłkiego *RejAp 188; ModrzBaz 45.*

Zwroty: »ciało posilać« (1): Oświeć światło ciemnym śmysłom náłzym/ wley miłość wnętrzościam serdecznym/ á mdle ciało náłze pośilay *ArtKanc H7.*

»posilać moc« (1): A iáko ci/ ktorzi fię rozmáitemi pokármy y napoymi obciążaią/ więcey mdlą niżli pośilaią moc żołądkowę [*quam confirmant stomachi vires*]: tak też y ci/ ktorzi biorą ná fię wiele rozmáitych wrzędow/ tedy ábo ich vzywaią iáko łurowych á nieřtrawnych pokármow/ iefli powinności řwey dofyć nieczynią [...]/ álbo mdlą siły řwoie/ iefli wrzędowi řwemu [...] na wřzem dofyć czynić zechcą. *ModrzBaz 45.*

Szereg: »umacniać a posilać« (1): *Leop Is 35/3 cf W przen.*

W przen (1) : Vmacniayćie ręku vpádłych / á kolan zemdlonych pośilayćie [*Confortate manus dissolutas et genua debilia roborate*]. *Leop Is 35/3.*

a. *Przez pokarm* (16) : drugie [kompanije] fię powrozami fięłty/ [...] ktorym krew z grzbietow řzczerkálá/ około ktorych ludzie z winem chodzili pośilaiąc ich/ gdy mdleli *ReszList 162.*

W przeciwstawieniu: »posilać ... zniemocniwać« (1): iako zbytńia iedza niepořila/ ale tylko żołądek brzdliwofcią zeymuie/ á inřze częfci ciała obciżywa y zniemocniwa: także też wielka okwitość

rzeczy wespółek wpamięć wpoiona/ y łatwie natychmiałt wypada/ y ná potym mgleifzà możność pamięci czyni. *KwiatKsiąż* K4v.

W porównaniach (3): *KwiatKsiąż* B3, K4v; Iako dobry pokarm wżytki członki pośila: tak dobry wczynek wżytki dużne wnętrzości chłodzi. *SkarKaz* 351a.

Zwroty: »posilać ciało« (1): *WujNT* 330 *cf Przen a*.

»pokarmem posilać; pokarm pośila« (1;2): *GlabGad* Lv *cf Wyrażenie*; *KwiatKsiąż* B3 *cf* »ożywiać i posilać«; *SkarKaz* 351a *cf W porównaniach*.

Wyrażenie: »siły posilać« (1): iż trzy fà fiły w człowiecze. Pirwfa iesth fiła przirodzenia/ wtora fiła żywota/ trzecia fiła duże y rozumu. Pirwfe dwie pokarm mnoży y pośila, á przez nich żywienie być nie może. *GlabGad* Lv.

Szeregi: »karmić i posilać« (1): *WujNT* 330 *cf Przen*.

»mnożyć i posilać« (1): *GlabGad* Lv *cf Wyrażenie*.

»ożywiać i posilać« (1): Bowiem yako [...] / gdy fię ich [*ludzi dobrego przyrodzenia*] żołądek żadnym pokarmem niebrzidzi/ ale yakikolwiek k niemu przypada łatwie w fię pułzcza/ y tymifz pokarmy członki wżytki ożywia y pośila: także też [...] vmysł tych wybornie [...] pośtanowiony a wżykowany yeft *KwiatKsiąż* B3.

»tuczyć a posilać« (1): Takieź z kapłona tłuśtego polewka y mięfo iego/ [...] y infzych ptakow fmacznych/ ktore rzeczy tuczà á richło pośilaià mdłego człowieka. *FalZioł* V 25v.

Przen (9) :

posilać czego (1): á pytay fie gdzie możefz o wiernych onych pàftwiłkach świętich fłow Páná fwego á náuki iego/ ábyś imi kędy możefz popafał á pośilał onej nędzney owieczki fwoiej/ to iest dużyczki fwoiey. *RejPos* 124v.

posilać czym (3): A on [*Pan*] wftawicźnie chowa dla nas fowity pokarm/ iefli iemu wiernie dufać będyemy/ to iest/ dużny y cielefny. Ieden [...] zàwždy vbłogołáwi człowiekowi wiernemu wżytko nábycie iego [...]. A drugi/ ktorim pośila nędzną dużę náźę onym pięciorgiem chlebá/ onà piacià ran fwoich/ [...] y onymi dwiemá rybkomá/ tho iest/ dwoià iftnościà Bośtwá y człowieczeństwá fwoiego. *RejPos* 82, 124v; *RejPosWstaw* 143v.

Szeregi: »ożywiać i posilać« (1): Abowiem Kościoł przeto bywa názywan ciátem Páná Krytuśowym/ iż przez wiárę przyłączon bywa ku iedney głowie pánu Kristuśowi/ ktory wżytki członki fwoie ożywia y pośila Duchem fwoim świętym. *RejPosWstaw* 143v.

»popasać a posilać« (1): *RejPos* 124v *cf posilać czego*.

a) O Eucharystii (5) :

posilać czym (1): Abowiem dla dwu przyczyn ofobliwie Pan Chrifus ten Sákrámeⁿt pośtanowić raczył., Iedná áby był niebiełkim pokarmem duż náźyich/ ktorymbychmy żywot duchowny pośilać y záchować mogli. *WujJud* 178v.

posilać w czym (1): Y Sákráment twoy święty [...] Niech mnie pośila/ Pánie/ w fprawách wdzięcznych tobie/ Poki mi tu trwáć każełz/ niź wzowiełz ku łobie. *GrabowSet* P3v.

W porównaniu (1): Bo iáko chleb nád infze pokármy więtfze pośilenie ciááu dawa/ y wino vwefela y pijáne czyni; ták Ciáło Páná Chriftułowe człowieká wnątrznego duchownie/ doftátecznie/ pośila y tuczy. *WujJud* 258.

Zwrot: »duchowinie, duszę posilać« (1:1): *WujJud* 258; Bo mánná była tylko figurá tego náświętfzego Sákrámentu [...]. Oná mánná karmiá y pośiláá ciááá ná pułzczy: á náłz Sákráment nie tylko ciááá/ ále y dufze pośila. *WujNT* 330.

Szeregi: »karmić i posilać« (1): [*Sakrament Ciała i Krwi Pańskiej*] Wiárę vmacnia: nádzieię wípiera: [...] dufzę poświáca (táke też y ciáło) karmi/ y pośila *LatHar* 187.

»nie tylko posilać, ale też mocy przydawać« (1): ták thez pokarm świętego Ciááá Pánfkiego/ nietylko dufzę pośila/ ále iey też mocy przydawa *KuczbKat* 180.

»posilać i tuczyć« (1): *WujJud* 258 *cf W porównaniu*.

β. *Przez leki i zabiegi lecznicze (180)* : Mocz iego [*gwoździka*] ieft we wnątrz vdy pośilać/ oczy czyfcć, íwem ícieraniem powłokę oczu zdzierać/ y duchy widzenia pośilać. *FalZioł* I 60c; Paweł lekarz powiada ífzby vfmierzało to ziele bolefcí człónkowe pośilaiącz ie y wypądzaiąc nieczyzcíftófcí [!] ínich. *FalZioł* I 107c; Thez [*pineá*] człowieka wyfchłego y wyprągłego pośila *FalZioł* I 115d; [*wódka bukwichana*] Rzyganie częfte ítanowi/ vrynę obphicie wywodzi/ bolefcí vfmierza, żołądek pośila y trawienie dobre czyni *FalZioł* II 4b; [*kurzej nogi wódka*] Głowę pośila y ófzalenie oddala gdy tą wodką głowa będzie zmaczana. *FalZioł* II 7a; LAnczaną wodką vmywać twarz/ zmazi íniey íciera/ mózg pośila/ przechody do niego othwiera w nofie *FalZioł* II 7c; Halena [...] potwierdza człónki wktorich íá żyły íuche á przeto kto ma flegmy napełnienie w żołądku: wywodzi y wypądza íá á potym gi pośila y bolefcí główne oddala *FalZioł* III 2b; Ty kamienie [*jacyntus*] żyły ciááa człowieczego á zwłáfczchá íercze pośilaiá *FalZioł* IV 54b; Też żyłka ktora ieft na íamym kończu w póřzodku nofa: pułczádłem otworzona/ [...] bolenie z czyrwonością oczu: oddala/ á pamięć pośila. *FalZioł* V 58, [‡]f, ‡ób, ‡7c, ++a, ++2a [2 r.] (160); *SienLek* 83; *Oczko* 25v, 38v.

posilać ku czemu (2): Też woda w ktorey by wrzała Czenturgia pobudza przyrodzoną rzecz paniam, j też płód ku wífcíu pośila, a przeto niema być paniam dawano brzemiennym to picie, bo by muśiała przed czałem mieć poróđenje *FalZioł* I 24d; Wino w kthorym by był warzon polny Kmin/ ieft wżytheczne naprzeciwno zadzierzeniu vriny/ y thez w potrawach íedziony pośila żołądek ku trawieniu *FalZioł* I 40b.

posilać w czym (1): Thez wraczenie z gorączófcí ítanowi [*nespilum*] y czyrwoną niemocz/ żołądek w gorączófcí pośila *FalZioł* III 19c.

W charakterystycznych połączeniach: *posilać ciepło (2), człónki (5), człowieka (2), duchy (8), głos (2), głowę (9), jelita, macicę (3), mdłość, miestce (3), mózg (13), naturę, oczy (6), pamięć (4), piersi, płód (2), płuca, przeguby nożne (2), serce (40), smysły, stawy, strawność, śle(d)zionę (5), udy, wątrobę (17), wnątrznófcí (3), wzrok (7), żołądek (53), żyły (suche) (7).*

Zwroty: »ciało posilać« (2): ta oliwa iefth miernie ciepła y odwilżaiączca, ciało pośila *FalZioł* III 22c; *Oczko* [41]v.

»moc [*w kim*] posilać« (2): á biorącz ie [*galeczki z gwoździka i innych ziół*] potrzimać mało pod ięzykiem á potym połykać á rano mlekiem popijać/ mocz w mężoch pośila. *FalZioł* I 60d, *3e.

Szeregi: »posilać i pobudzać« (1): Bowiem żołądkow wrząd ieft trawić pokarm moczą ciepła przyrodzonego, ale wino mocne dobre počila ciepło y pobudza, przeto dawa pomoc żołądkowi w ie⁸⁰ [prawie *GlabGad* H2.

»tuczyć i posilać« (1): Drzewo [gwajakowe] tuczy y ciało [!] počila. *Oczko* [41]v.

»posilać, (i, a) umacniać (a. umocniać)« [szyk 2:1] (3): [sok z bukwy] żołądek počila y vmacznia daiącz mu dobre thrawienie *FalZioł* V 82v, I 145d, V 83.

»posilać i uweselać« (4): Szafran [...] počila y wwfela ferce jteż wolne oddychanie w pierfiach czyni *FalZioł* III 7c, †7a, III 3a, 33b.

»posilać i zagrzewać« [szyk 1:1] (2): á łtego wftytkiego [z *prochu korzenia marzanny, gałganowego i mastykowego*] wczin plafttr na żołądek/ abowiem niewymownie zemdlony y zaziębioni żołądek počila y zagrzewa. *FalZioł* I 121b, III 10c.

b. O siłach psychicznych: utwierdzać, podnosić na duchu (67): *Leop Eccli* 49/12, *Dan* 11/6; *WujJud* 67v; *Iam* fię zá cię modlił/ áby twoiá wiárá nie wftałá/ a náwroćiwfzy fię pošilay brácią twoię. *SkarJedn* 64, 71, 151, 152, 259; *Kuśił* fię ielzczę trzeći raz czárt/ ony iey niepokoie czyniác: ále ią opáćichá oná y Iuliáná šiołtrá pošiláá mowiác: trway corko/ teraz ci nam/ z czártem walczyć pokifmy młodfze *SkarŻyw* 225, 20, 31, 76, 203, 278, 601; *ReszList* 162; [*Panie*] Chętnie pošilay/ przywiedz oćiętnego/ Dla wieczney chwały/ Máiełtatu twego. *GrabowSet* I 2v; [*anioł Pawłowi się ukazał*] pošiláiąc go y vpewniáiąc że miał przyść do Rzymu/ y ftanáć przed Cefárzem. *WujNT* 505, 60, *Luc* 22/43; *SkarKaz* 423a.

posilać czego (2): á zówždy ták będye [*Pan*] pošilał ftáłości twoiey/ że fie nie będyefz mogł vchylic áni ná práwo áni ná lewo. *RejPos* 189. Cf *posilać czego komu*.

posilać czego komu (1): á ktorzy poznawáią prawdziwy á wierny głos iego/ á niechcą fie dáć áni zwieść áni vwieść od niego: tym zówždy błogółáwić raczy/ tym zówždy pošilać raczy oney ftáłości ich. *RejPos* 188v.

posilać do czego (2): Pufyká S. męczennik/ ftárego káplaná pošielá do śmierci. *SkarŻyw* 305 marg, 207.

posilać z czego (1): Dopiero bárzo znác było/ [...] co to [*jest*] Páłterza mieć iednego/ ktorzyby koncylia fkládał/ niezgodne Bifkupy iednáł/ Kácerłtwá vkázował y potępiáł/ á z podáney wiáry brácią pošilał. *SkarJedn* 81.

posilać na co (1): Ale y ci ktorzy wzięli pirwiałtki Ducha/ pewnie fię go nádziewáią. Ná co ich duch pošila/ y vczy o co prošić máią. *WujNT Rozm* 8 arg.

posilać przez kogo (1): Bo gdyby [*Jezus*] był przedtym Bogiem/ tedyby mu nie tylko nie potrzebá było poczynác fię z ducha ś. ále go też áni pomázywác duchem/ áni od vmárłych wzbudzác: áni też przed śmiercią w ogrodzie przez Aniołá vtwierdząc ábo pošilać. *CzechEp* 314.

posilać czym (13): *RejPos* 140,192; *KarnNap* E4v; żeby [*Kościól*] mogł w wćifkach wytchnąć/ A mocniey/ fię nieprzyaciódom fwoim ftawić/ [*Bóg*] rozmáitą go zówždy poćiechą pošilać raczy. *SkarJedn* 313; Ieden drugiego dobrymi fłowy/ pošilał *SkarŻyw* 63, 2; Ey nigdy nieprzebrána ftudnico miłości/ rácz pošilać łáfką fwoią me wielkie krewkości. *ArtKanc* L5v, H16v, T12; *GrabowSet* I3; *LatHar* 49, 201, 679.

posilać co w kim [= *kogo przeciw czemu*] (1): Iełzcze kthemu/ kázde niedoštátki/ á kázde obłędliwości iego [*człowieka Bóg*] obiecuie pośilác/ vtwardzác/ obiafnić w nim Duchem śwym świętym *RejPos* 192.

posilać w czym [= *wzmacniając co*] (6): Dáy mi przez motz modlitwy twé/ [...] żebych miał święté⁸⁰ aniola twégo przy łobie/ ktory by mie grzéłfnégo w rofpamiętaniu męki twé pośilál *OpecŻyw* 105v; á kto gi [*szafir*] nofi/ czyni go łpokoynym/ miłym/ nabożnym/ y miłofciwym, A dużę w dobrich wczynkoch pośila/ zdrady odkriwa/ łtrachy odpádzá. *FalZioł* IV 57c; *SekłKat* P3; *WujJudConf* 199v; Czyłtości ciełefney ktorą do śmierci záchował/ wielkim był przyaścielem y łtrożem. w ktorey go pośiláiąc Pan Bog/ niebieskiey mu pociechy [...]/ połyłác mu raczył. *SkarŻyw* 371; *SkarKazSej* 683b.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Anioł ią [*Maryję*] pośilác áby się nie bał/ áby to wiedziála iże łáfkę náłázłá łtworzyciela łwego. *ArtKanc* A8v.

W połączeniach szeregowych (5): *SekłKat* P3; *RejPos* 192; [*św. Antoni*] Iáko iáki Heliałz [...] złe bez brákwónia perłon gromił/ dobre poćwierdzał/ zkázone nápráwiál/ boiázliwe pośilác/ łłábe wkrzeczál *SkarŻyw* 544; Nie opułzczáyćie [*wszyscy święci*] mię y teraz/ y w godzinę śmierci moiey/ ktorą pilnie wam zálecám/ ciełzćie mię ná ten czás łáfkáwie/ á modlitwami łwemi świętymi pośiláyćie/ y brońćie mię. *LatHar* 49; *SkarKaz* 423a.

W porównaniach (2): Przyimi ofiárę náłzę Pánie/ á nas zimnem vmorzonych/ wezmi łobie zá wdzięczny dar [...]. Ty łłowá łami łobie/ iáko iełt podobno/ mowili: y w Bogu łię ciełzác/ iáko do bitwy ieden drugiego pośilác/ nádzieią łię łwoią chlubiác/ á z nieprzyaściełá łię łmieiác. *SkarŻyw* 207; A iákoś dáł powłzedni chleb ciáłom ku żywności/ ták pośilay słowem łwoim duż náłznych krewkości *ArtKanc* T12.

W charakterystycznych połączeniach: posilać stałości (G) (2); posilać do śmierci; posilać z wiary; posilać bojaźliwe, bracią (6), chętne, krewkości (2), ludzie, nadzieję, obłędliwości, sam siebie, serce; posilać przez anjoła; posilać duchem świętym (2), łaską (3), modlitwami, nauką, pociechą, słowem (3); posilać w pobożności, w rozpamiętaniu, w uczynku (2), w wierze.

Zwroty: »duszę posilać« (3): FalZioł IV 57c; *BiałKat* 198v; ciáło ma łwoy obrok/ dużá łwoy: ktory ciáło záwždy opułtruię/ y dużę czáfem łłowem Pánłkim pośilám; dziś iey napřednieyłze pośilenie z łáłki Páná mego podám. *LatHar* 201.

»[*ku czemu*] mocnie posilać« (1): i ku cierpieniu włzelakich ciełzkości dla imięniá pańłkie⁸⁰ mocnie pośilál ieden drugiego. *MurzHist* T3.

Szeregi: »cieszyć i posilać« (2): Pyotr wpirwłłym łiścye też żydy po nyektorich żyemyach rołprołłone cyełłác y pośiláyác nápomina ku pokućy y łwyętołliwemu [...] żywotowi *KromRozm II* e4; *KarnNap* E4v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»krzepić i posilać« (1): Ale mocna y łtála wiárá nie niełzwánkuiác/ gdyż się mocą Bołką włpiera/ łudzie záś krzepi y pośila *KuczbKat* 280.

»posilać i ożywiać« (1): Iedno nas w wierze y pobożności Kátholickiey pośilác y ożywiác nie przeláy. *SkarKazSej* 683b.

»upominać a posilać« (1): ále Iozue fyn Nun służebnik twoy/ on wnidzie miáfto ciebie: Tego vpominay á pošilay [*exhortare et robora*]/ on łam podzieli ziemię łofem/ fynom Ifráelłkim. *Leop Deut* 1/38.

»posilać i (abo) utwierdzać« [szyk 1:1] (2): *CzechEp* 314; Pátrz Pánie IEzu z wyfokiego niebá/ ná mnie mizernego człowieká z nieprzyiaćioły walczącego: rátu/ odpor im dáiącego: pišilay [!] y vtwierdżay ferce trácącego *LatHar* 241. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

W przén (2) : Duch też podniołł mię y wziął mię/ y oddłedłem w gorzkości rozniewánia ducha moiego: Bo ręká Pánłka była femną/ pošiláiąc mię *Leop Ez* 3/14; W twey łálce/ záfádzona Moia nádzieia/ wielce požádána [...]. Pošilay ia/ potokiem/ Oney niebiełkiey dobroći *GrabowSet* I3.

α. *Przez sakramenty święte* (4) :

posilać przeciw czemu (1): Drugie dobra [*dane przez Boga Kościołowi*] łá lekarskie, ktore pan bog dał ku lekarftwu dułznemu iako łá fwiátolci kołcielne Náprzod krzeft, [...] wtore bierzmowanie, to pořila ferce przeciw pokuřam. *WróbŻółt* H3.

posilać czym (2): *BiałKat* 383v; lecz ielli čás y godziná śmierci chorego iuż łię przybliża; dotknęło łię wyżzey przyczyn kilká/ czemu tym Sákrámentem [*Eucharystią*]/ ludzie śmierci bliłkie pošiláią. *LatHar* 648.

posilać w czym [= w jakiej sytuacji] (1): Gdy mázą oleiem niemocné/ w mdłości ciála wiára mocną pošiláią dułżę *BiałKat* 383v.

Zwrot: »posilać duszę« [szyk zmienny] (2): *BiałKat* 383v; Bo ten Oley S. nic tu inřzego nieznáczy/ iedno moc łálki Bożey y ono miłosierdzie iego/ ktore dułże náłze we wnátrż pošila. *KarnNap* E4.

β. *Zagrzewać do walki; animam dare, animare, audacem facere, exhortari* *BartBydg* (6) : *BartBydg* 210b; *HistAl* H7; *BielKron* 256; [*wojewoda krakowski*] Pošiláiąc fwych krzyczy/ Hey dzieći do řprawy/ A to nam Bog łzczeńście przywraca łálkawy/ Nietrwożćie łię wřpomnićie ná fwych przodkow sławę/ Ktorzy Rułaki łiekli/ iák chłop kofłá trawę. *StryjKron* 230.

posilać przeciwko komu (1): *Leop 2.Reg* 11/25 *cf Szereg*.

posilać czym (1): Rżá konie/ fwifzczá łtrzáły/ [...] Kniáz Roman zgołá łzábłá ogromnymi słowy/ Pořila fwych triumph im řlubuiąc gotowy *StryjKron* 240.

Szereg: »dodać myřli a posilać« (1): Doday myřli á pošilay rycerřtwo thwe [*Conforta bellatores tuos*] przeciwko miáftu/ á zburz ie/ á nápominay ie. *Leop 2.Reg* 11/25.

2. *Wspierać, zasilać finansowo* [co; w tym: czym] (3) (4) : A iżeby też y pořpolity człowiek [...] ten řkarb Rzeczypořp: dla pewnieyřzey y pręđłzey augmentácyey co raz pošilał/ tedyby to była rzecz łłuzna y zdrořna/ áby porálne tám było obrocone *VotSzl* D2, D2, D3.

Szereg: »posilać i restaurować« (1): A ielliby ten řkarb Rzeczypořp: [...] kiedy *exhaustus* był/ tedyby nam nie łża iedno łię záfię do Poboru vćiec. A tym [...] źródłem/ on zá řpolnem ná seymie konfenfem/ kiedyby iedno potrzeba gwałtowna wyćifkáłá/ pošiláć y restaurowác. *VotSzl* D4.

3. *Zwiększać ilość* [co] (1) : Abowiem/ powieda Aryřtoteles/ Cztery przyczyny wřzyřtkich niemocy. [...] Wtora przyczyná/ przedłżenie obiádu álbo wieczery: ábowiem tám nie iednáko fye á nie rázem trawi/ ále záfwdzy onemu co řtrawiono/ inne bywa przyłżozono. A ták vrządřye Nářury mieřza/

ktora z żołądká do wątroby nieftrawioná á furowá wilkość poşıla [*może błąd zam. posyła*]/ skąd bywáią dycháwice/ káfzle/ [...] y innych niemocy wiele. *SienLek* 13.

Synonimy: 1. krzepczyć, krzepić, mocnić, pokrzepczać, pokrzepiać, potwierdzać, ukrzepczać, umacniać, utwierdzać, wspierać, wspomagać, wzmacniać, zmacniać; b.β. pobudzać, zagrzewać, zapalać.

Formacje współrdzenne cf SILIĆ.

Cf POSILAJĄCY, POSILANIE, POSILANY

ALKa